

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Școale practice pentru popor.

Pământul e acoperit cu zăpadă și economul harnic, pe lângă îngrijirea de vite, acum are timp mai mult, pentru cetit și pentru învățatură.

Cunoștințele de lipsă în viață, din agricultură, industrie și comerț să însușesc și câștigă mai ușor din cele-ce fiecare vede și face, sau cu alte cuvinte din praxă și pățanie.

Dar' oare câți oameni cu cunoștințe temeinice avem noi din neamul românesc, cari sunt în stare de a face întreprinderi pe ori-care teren cu rezultate bune? De sigur foarte puțini, și acești puțini ne sunt necunoscuți și lucră fiecare singur, cum poate și ce poate.

Avem mai multe foi economice, dar' puțini experți în felul de a scrie și învăța, și tot așa stăm și cu cetirea acelor.

S'ar crede că astfel de lucruri nici nu trebuie învățate ca doar Românul e născut plugariu, de măiestrie însă nu vrea să audă ear' la negoț nu să pricepe.

Destul de dureros că este așa, însă

FOIȚA

Măr și Păr.

— Din „Povești Ardelenești“ —

(Urmare și fine).

de I. Pop-Reteganul.

Merse Măr multă lume și împărăție cu gândul la norocul ce l'a fost pierdut, când l'a fost înferat muma-sa, dar' care până acum nu l'a lăsat, să temea că acum va da de rău, nu avea ce face, căci ce-i era scris în cartea sorții, tot trebuia să i-să întâmple. Să gândească și la fata împăratului, și-atunci uită toate uăcăzurile ba nici de moarte nu-și aducea aminte numai să ajungă iar' la ea cu veste bună.

Eată că ajunse cu sara odată la un loc unde să vedea zina de piatră. Cugeta că mai bine să odihnească puțin până dimineața, când apoi va lua apă și va pleca cu ea spre casă. Să puse deci sub un copac, și

această stare nu-i vrednică, nu-i bună, pentru că-i dejositoare și neamul românesc este mândru de obârșia sa, și are talente și putere de viață ca puține alte ne amuri deci, el, trebuie să se ridice la o altă stare mai vrednică de obârșia lui și de așteptările lui.

De sigur aceasta nu să poate dintr'odată, ci pe rând, treptat, după zeci de ani de muncă și lucrare bine plănită. Nu să poate fără de școli și bărbați experți a înainta o cauză ca aceasta.

Expoziția din București a lăsat să se zămislească multe gânduri bune în mintea celor-ce o au vizitat.

Asupra noastră a făcut impresiune bună mai vârtos pavilionul țării noastre, Ungaria. Îți era drag să vezi și să cetesti titlul diferiților articoli scrisi în limba maternă românească și alături, același titlu în limba maghiară.

Pentru-că alt interes, altă pricepere să întipărea la moment în minte și îți venea oare-cum întrebarea de sine, că oare de ce guvernul țării nu să îngrijește și acasă la tine de soartea ta, spunându-ți și arătându-ți în limba ta mai întâiu cunoștințele și apoi și în limba maghiară, ca să poți pricepe ușor

făcu foc și vru să frigă niște carne ce a fost vânat-o în pădure. Insărase bine, când le găta aceste și abia își putu întoarce în frigare carnea de vre-o câte-va ori, când auzi un glas din copac.

— Vai, că frigu-mi-e, mor de frig,

Să uită în sus și văzu o babă bătrână în copac. Ca om milos ce era, zise:

Scobori babă, de te încălzește.

Ea iar zise:

— Vai, că frigu-mi-e, mor de frig.

— Scobori babă, de te încălzește, zise iar Măr.

— Vai, că frigu-mi-e, mor de frig. — zise a treia oară.

— Dar' scobori și te încălzește, să nu nu te aud văietându-te, — zise Măr răstit.

— Maș scobori dar' mi-e frică de câinii tăi, zise baba.

— Nu te teme, până voi fi eu aici nu-ți vor face nimic.

— Ba mă tem, numai na, fi bun, trei peri din capul meu, și țipă peste câni.

— Bine.

și să te poți face agricultor, meseriaș și negustor harnic pentru tine și mai folositor pentru țara ta?

Nu cercetăm și discutăm motivele, dar' constatăm că dl ministru de agricultură actual, Escelența Sa Ignatie Darányi să ocupă chiar acum cu planul de a întemeia o școală mai înaltă agronomică, și cu reorganizarea celorlalte școli de agricultură, așa ca să corăspundă mai bine trebuințelor ce să cer. Cum să se facă și unde școala aceasta, și cum să se schimbe planul de învățare la celelalte, sau cum să se îmbunătățească peste tot starea aceasta pe terenul agronomic, ne interesează foarte mult și pe noi, pentru-că darea trebuie să o plătim țării, și ne-am bucura dacă și pentru noi s'ar face ceva îmbunătățiri mai ales pentru învățatura poporului în mod practic și în limba lui, acolo, unde locuiește în masse compacte, înființându-să astfel de școli și pe sama lui.

Școalele agronomice de repetiție, cari ar corăspunde recerințelor în privința aceasta nu funcționează cu rezultate multămitoare și ar fi bine dacă li-s'ar da mai multă atenție și îngrijire pentru-ca poporul să primească în ele cunoștințe practice și folositoare.

Ea luă trei peri din cap, îi aruncă jos și zise încet, încât el să n'o audă:

Lanț peste câinii tăi!

Atunci să scobori și să puse lângă foc și iar zise:

— Vai, că mor de foamă.

— Fă-ți de mâncare, zise Măr.

Baba-și luă o broască, o implântă în frigare, o puse lângă foc să se frigă, pe care atingând-o de carnea lui Măr zicea: Cine frigă broască, va mânca carne și cine frigă carne va mânca broască.

— Taci, babă spurcată, — zicea Măr, — și nu-ți tot atinge broasca de carnea mea că te dau cânilor mei să te mănec.

— Te mănec eu pe tine! — răspunse baba — precum ai mănecat tu pe cei trei feciori ai mei.

Atunci ca mușcat de serpe sări sus Măr și strigă către câni.

— Na Florian! na Cioban! na Frunză-de-măgheran, prindeți-o și-o faceți tot fărîmi, nimic să nu mai rămăe din ea.

Afacerea aceasta a reorganizării școlilor agronomice este pusă spre dezbateri unei anchete sau comisii, care dacă să va ocupa în merit din acest punct de vedere, va face la toată întâmplarea cel mai mare serviciu poporului și țării.

Dela „Reun. agricolă din comit. Sibiu”

Întrunirea agricolă din Cristian.

Duminecă, la 2 Dec. n. c., »Reuniunea agricolă din comitatul Sibiu«, prin reprezentanții săi d. Romul Simu, membru în comitet, Nicolae Iosif, învățător în Aciliu, Demetriu Foale, conducătorul lăptăriei din Săliște și Victor Tordășianu, secretarul Reun., au ținut în comuna Cristian o întrunire agricolă.

Isprăvile făcute de reprezentanții Reuniunii vor rămânea neșterse din amintirea Românilor din Cristean, dat fiind, la întrunire a participat întreagă obștea românească, bărbați, femei și copii. Timp de aproape 6 ore au fost întreținuți cu învățături și povețe fel de fel.

După serviciul divin oficiat de adm. par. Modran din Poplaca, dnul Simu vestește credincioșii din biserică, că după-ce vor fi gustat ceva, la ora 11 a. m. să se întrunească în școală, de unde vom excurge cu toții la fabrica de unt a conlocuitorilor sași, unde dl Foale, conducătorul fabricii de unt din Săliște ne va vorbi despre însemnătatea lăptăriei și a celorlalți rami de economie împreunăți cu lăptăriile, iar după aceea ne vom întruni iarăși în școală cu scop de a asculta câteva povețe despre cultura viilor, des-

pre stupătit și despre tovărășiile de tot soiul.

Intruniți în școală ne-am îndreptat pașii spre fabrica de unt, unde am fost primiți bine de conducătorii »unțării«, cari ne-au condus în toate despărțămintele și ne-au arătat toate mașinăriile. Dl Foale absolvent al lăptăriei din Sărvár și al școlii economice din Sămielăușul mare, prin discursul său instructiv, s'a dovedit a fi acasă în toți ramii de economie. Dsa ni-a vorbit despre numărul mare al lăptăriilor înființate în ultimii ani în întreaga țară, al căror număr sporește zilnic; despre foloasele cele mari ce le au economii de pământ dela lăptării, dat fiind, că ei au să țină vaci mai multe și de soiuri ales, și pe acestea să le întrețină cu nutreț bun și să le dea și o deosebită îngrijire dacă vorba este să obținem dela ele lapte și mult și bun și bogat în materii grase. Ne-a vorbit despre felul de manuire al laptelui, despre curățenia de observat la muls și la liferare etc. Trecând la lăptăria din Săliște, arată cum economii de vite să întrec întru a produce lapte mult și bun și cum ei în deosebire de trecut, sunt în tot momentul și în post și în dulce cu bani în buzunar și cum ei întrebuințează toată picătura de lapte, care în trecut nu odată trebuia aruncată ca mâncare stricată în gunoi. Românii din Cristian, dintre cari cei mai mulți nu cunoșteau lăptăria din satul lor, au rămas mulțumiți de cele văzute și auzite.

Reîntorși în școală, dl Iosif, cu bogate cunoștințe teoretice și practice din viierit, câștigate la cursul de viierit din Aiud, ne ține timp de aproape 2 ore o prelegere despre morburile »peronos-

pora viticola« și despre »floxera«, ce amenință cu peire, toate viile. Arată remediile de luat și vizează la vița americană, altoită cu viță indigenă, cu care trebuie ca să se provadă toți proprietarii de vii. Expune la înțeles modul de purcedere la lucrarea viilor, la altoire etc.

Cum fiecare Român din Cristian are câte o vișoară, e de sine înțeles, că discursul dlui Iosif a fost ascultat cu evlavie de toți și de toate. Tractatul dlui Iosif, despre cultura viilor și în special a viței americane, ce va apărea în curând în editura Reuniunii noastre agricole mă dispensează de a mai stărui asupra importantului său discurs.

Dl R. Simu, față în față cu o coșniță mobilă, mai perfecționată, cu obrăzarul, cu dărgul, cu fagurii și cu celelalte unelte ținatoare de stupină, ne arată foloasele, ce le are bogatul și săracul deopotrivă din cultura albinelor. Dsa arată în cifre cât câștig să poate realiza anual din vânzarea mierii, a cerei și cât să poate ajuta cu mierea ca nutreț pentru țărani nostri și altfel reduși la puține feluri de mâncare. De încheiere ne expune modul de purcedere la înființarea și înmulțirea stupilor, etc. Și în această cauză vizez la oplu dlui Simu intitulat »Cartea stuparilor săteni« ce mă dispensează de a mă ocupa mai pe larg cu expunerile dsale. Coșnița și celelalte unelte la fine au fost dăruite corpului învățător din Cristian, pentru a servi de model obștei doritoare de a cultiva albinele.

După toate acestea, secretarul Vic. Tordășianu ne pune în vedere, că pen-

Câinii nici nu să mișcau, căci erau lăntuiți peste tot trupul, cu perii din capul babei.

Prinse sabia, dar' nu avu putere să o scoată, și ne mai având nici alte puteri în trup, baba îl mănca, iar' inima ia așezat'o într'un buștean.

Păr rămânând acasă, în toată ziua privia năframa dela frate-său Măr, odată privindu-o, văzu trei picături de sânge pe ea și zise:

— Oh! săracul frate-meu Măr, e mort, mă duc să-l caut.

Și-și luă rămas bun dela mamă-sa, dela împăratul și împărăteasa, cari de când să pusti Măr, îl țineau ca pe fiul lor.

Își chemă câinii și plecă.

Merse multă lume împărăție, până ce ajunse la locul unde erau păcurarii.

— Bine, că ai venit — ziceau păcurarii, până nu să apropie bine de ei, — de multe-am așteptat, haid' de-ți ia ce ți-am făgăduit, pentru că ne-ai scăpat de năcaz.

— De ce năcaz? — întrebă Păr.

— De smeul care l-ai omorât,

— Oh! fraților — răspuse Păr — nu eu l-am omorât, ci fratele meu, care a trecut pe aici și acum a murit, mă duc să-l caut, doar voi putea de de el.

— Ce mare pagubă că a murit, căci a fost om bun, — ziceau păcurari.

— Dumnezeu să te îndrepte în ca-

lea în care ai plecat, iar' când vei veni înapoi, să vii și pe la noi.

Să duse mai încolo, multă lume, până ajunse în satul, unde omorî-se frate-său Măr pe taurul cel sălbatic.

Acolo fiind osteniți și sosind pe însărate, să băgă la o bătrână, și ceru cortel peste noapte.

— Cum să nu-ți dau, — zise bătrâna, că doar' D-ta ne-ai făcut binele cel mare, cu dihania cea de taur!

— N'am fost eu, zise Păr, — a fost frate-meu, care a murit și mă duc să-l caut, doar' voi da de el unde-va.

— Unde a murit?

— Nici eu nu știu, tocmai pentru aceea mă duc să-l caut.

— Pagubă de el, căci era un suflet de om bun; D-zeu să-ți ajute să-l poți afla.

Stete noaptea aceea la bătrâna iar' dimineața își luă rămas bun și plecă mai departe.

Merse iar' multă lume împărăție, până ajunse în orașul cu fântâna. Acolo să băgă la bătrâna la care fusese frate-său Măr, și să rugă să-i dea cortel peste noapte.

— Eu îți dau bcuros dar' fost-ai la împăratul?

— La ce împărat?

— La împăratul nostru, căruia i-ai mântuit fata de moarte, și-ai slobozit fântâna omorând bălaurul.

— Care bălaur?

— Poate că ți-a iutit de bălaurul, care l'ai omorât, și de fata împăratului, pe care o-ai mântuit de moarte și care acum te așteaptă cu dor, să vii odată dela »zina de peatră«; s'au nu ești D-ta acela, și atunci greșesc eu?

— N'am fost eu acela, ci frate-meu, care a murit; acum mă duc să-l caut; D zeu știe da-oi de el unde-va ori, ba?

— Unde a murit?

Nici eu nu știu, tocmai pentru aceea-l caut.

— Oh! cum sameni cu el, fie ertat și mâie pe unde-a nsărat, căci bun suflet de om mai era; pe fata împăratului era să-o iee de soție; nu mergi până acolo?

— Nu merg, numai fi bună spune-mi cum s'a întâmplat de a omorât bălaurul, și cum s'a cunoscut cu fata împăratului?

Îi spușe bătrâna toate cum s'au întâmplat, și i-a spus și »zina de peatră« la care s'a dus.

— Ce fel de zina de peatră e aceea? — întrebă Păr.

— Eu nu știu, dacă vei vedea, vei ști, numai grjește să nu pați ca fratele D-tale.

Noaptea dormi acolo, iar' dimineața plecă. Bătrâna-l petrecu până la porțiță cu cuvintele: »Dumnezeu să-ți ajute în calea, în care ai pornit.«

tru a putea urma cu succes staturile date astăzi, de neapărată trebuință este să se alcătuiască un astfel de așezământ, dela care economul nostru să se poată provedea cu bani și anume atunci când are, și cu suma de care are trebuință, bani câștigați cu puțină cheltuială de bani și de vreme și recomandă înființarea în Cristian a unei Insoțiri de credit sătești sistem »Raiffeisen«. Arată cum economii din cele 12 comune din comitat, în cari Reuniunii agricole i-a succes să înființeze asemenea așezăminte, bincuvântă ceasul când Reuniunea a pus piciorul acolo, cum ei au scăpat de datoriile dela alte bănci și cum dobânzile rămân în folosul lor. A stăruind asupra tuturor celor expuse cred a fi de prisos, după ce însemnătatea acestor Insoțiri acum e cunoscută și la noi. Drept rezultat practic al întrunirii cu plăcere constat, că fruntașii din Cristian bază au pus Insoțirii și pus-au în fruntea ei pe nou alesul paroch Popa. Banchetul cu mâncări bune de post a fost servit cu gust de dna Nemeș, soția învățătorului. N'au lipsit nici discursuri și mulțămiri la adresa cărmacilor Reuniunii etc.

„Emanuil“.

Lucerna ca nutremânt pentru vite.

Pentru ca plugarul să-și poată lucra cum să cade țarina ca, are necondiționată lipsă de vite bune trăgătoare, cari să aibă deplină putere, mai cu seamă la munca pământului cu plugul.

Puterea unei vite depinde de sigur dela valoarea și cantitatea nutremântului care îl capătă. Cu cât o vită tră-

Merse prin oraș cu fața astupată, ca să un-l mai cunoască nimeni.

La mîinea orașului văzu o casă, care era să se huruie de veche, el să gîndi:

— Precum vîd, aici șede cineva și i-să huruie casa, iar' de reparat nu și-o poate. Tot atîta cu cîteva minute, mă duc să-o prop-tesc cu un lemn.

Să dusă la casă și pusă un lemn, ridicînd, cornul picat.

Cînd era să plece, eși din casă o muiere bătrîna, era Sfînta-Duminecă, care îl striga napoi zicînd:

— Vino încoace, omule, vino.

Să duse, îl băgă în casă, îl puse pe scaun și îl întrebă:

— Unde mergi?

— Am avut un frate, — rîspunse feciorul, — cu numele Măr, pe mine mă chiamă Păr, frate-meu s'a dus în lume, și precum am auzit, s'a dus la zîna de peatră după apă ca să spele pe împăratul și împărăteasa spre a să însănătoșă. Acolo de bunăsamă a perit căci pe năframa mea ce mi-a lăsat'o s'au ivit trei picuri de sînge. Mă duc săl caut.

— Oh! dragul meu acolo și tu periai dacă nu te-ai fi abătut pe-la mine. Ești bun la inimă, pentru-că mi-ai proptit casa, și, fratele tău a fost bun om, dar' adîncit în gînduri, nu s'a uitat în lături, și așa, ca toți, cari au trecut p' aici și nu au dat de mine

gătoare va fi mai bine hrănită, cu atît putem pretinde mai mult dela ea — supunîndu-o la poveri însemnate. Prin aceea că vitele ne satisfac și ne îndestulesc pretensiunile noastre — ele consumă și perd din puteri și puterea perdută trebuie recăștigată prin hrană îndestulitoare. Cînd vitele trăgătoare nu le întrebuițăm la muncă, atunci ele pot fi nutrite și cu nutrețuri mai slabe.

Este știut aceea, că nu cu orice fel de nutreț putem hrăni vitele în mod îndestulitor. Paele și cocenii d. e. dau prea puțină putere vitelor, din cauza că ele cuprind o parte mică de substanțe nutritive, mai adăogînd la aceea, că — substanțele cocenilor și paielor fiind uscate, sunt greu de mistuit. În timpul verei mai cu seamă — *digestiunea paielor și chiar a fînului e mai mică decît în lunile de iarnă.*

Economii noștri fac tocătură de paie și fîn, amestecîndu-le acestea cu uruială de orz sau cucuruz, dînd astfel paielor și fînului un gust mai bun și o digestiune mai mare. Între nutrețurile principale și bune hrănitore putem socoti la loc de frunte și *lucerna*. Planta aceasta — lucerna — poate fi întrebuițată la vite în două forme, verde și uscată.

Această plantă este a să considera în țara noastră, în — tocmai ca trifoiul roșu în țările de nord. Pentru cei cari pășesc pe calea progresului agriculturii — lucernă este o plantă foarte

nu s'au mai întors. Ți-am spus că ești bun, și toți oamenii buni trebuie să aibă ceva răsplătit, un viitor frumos te așteaptă. Ascultă dar' ce-ți spun eu. A fost odată un împărat, care avea numai o fată. Împărăția lor era mare și puternică, să putea măsura cu toate împărățiile. Lor nu le-a fost destul, că le-a dat D-zeu o fată, ci ar fi dorit, ca să aibă un fecior, care să moștenească împărăția și auvia lor; pentru aceea totdeauna căteau împotriva lui D-zeu. Apoi știut este, că D-zeu totdeauna pedepsește pe toți aceia, cari deși știu sau trebuie să știe, că Dumnezeu toate le face bine, totuși cărtesc împotriva lucrării lui, nefiind îndestuliți cu ce face. Cînd a crescut fata mărișoară, ba încă și cînd să juca în colb, a avut destui pețitori, dar' împăratul nu a vrut s'o deie zicînd, că lui îi trebuie un împărat în loc. Pe aici să ținea o smeoaică bătrîna, care avea trei feciori, pe care i-a omorât fratele tău Măr, pe unul în chip de smeu, pe altul în chip de taur și pe al treilea în chip de bălaur; aceea smeoaică ceru fata pe sama feciorului ei cel mai puternic, acela care a fost în chip de bălaur în fîntîna din orașul nostru, dar' firește împăratul nu s'a învoit. Nu s'a rugat lui D-zeu să-l scape din încurcătură, n'a cerut dela nime vr'un sfat, ci numai de capul lui a lucrat. A pornit cu oastea în contra smeoaiicii pentru îndrăzneala care a avut'o cînd a cerut fata.

necesară. Sămînța cea mai bună pentru cultura lucernei produce Franția de Sud și în comerț să vinde sub numele — sămînța de lucernă Franțuzească. În comerț mai întîlnim o altă varietate de lucernă care are frunzele mai late decît cea franceză și putere mai mică de reproducțiune. Aceasta este lucerna de China. Lucerna are o statornicie de 5—10, adecă odată sămînțată este deajuns pe această durată de timp. Cositul să poate începe chiar la începutul lunii lui Maiu. Cositul să se facă înainte de a înflori — cînd a ajuns cam la o jumătate metru înălțime, lăsîndu-să timp prea mult necosită, ea înlemnește și prin aceasta perde din calitatea ei. Cînd lucerna este ajutată de timp favorabil, să poate cosi de 4—6 ori pe an. Lucernei îi prieste în orice pămînt uscat și călduros — acela este cel mai convenabil teren și mai sigur pentru producerea lucernei. Locurile mlăștinoase, argiloase și năsiptoase nu sunt pentru a produce lucernă. E bine ca toamna să se facă o arătură cît de adîncă, fiind-că rădăcinile ei să întind în pămînt pînă la 1 m. 10 cm. — tot toamna după ce s'a ogorit sau primăvara pînă nu s'a făcut arătura pentru sămînțat să va îngrășa pămîntul ca bălegar — gunoiu — de vite. Sămînța ce vom sămînța trebuie să fie calitate cît mai bună, căci după cum zice vorba »ce sămeni aceea răsare«. Sămînțatul în cele mai multe cazuri să

Smeoica cum a făcut, cum n'a făcut, ce a vrăjit ce n'a vrăjit, destul că a omorât pe împăratul, pe împărăteasa și pe toți oștenii lui, iar' fata o-a făcut peatră, chiar cînd era la isvor. A fost foarte frumoasă fata aceea și pentru aceea să chiamă zîna de peatră.

Poate ursita a voit, ca pînă va fi rămașită de smeoica aceea, zîna de peatră să nu să mai miște de acolo, ci tot peatră să fie. Acum cei trei feciori ai ei sunt omorâți, mai este bătrîna în viață, care a omorât pe fratele tău. De vei avea grije, o vei omorâ, și-atunci folosind ce-ți va spune bătrîna de smeoică, vei învia pe fratele tău, vei învia și pe fata cea de împărat, o vei lua de soție și vei fi împărat peste împărăția aceea. Norocul fetei, că smeul în chip de bălaur a perit de sabia fratelui tău, că luînd pe fata împăratului de acolo, nici odată nu i-s'ar fi gîtat neamul și rămașita. Eu am fost la împăratul, de le-am spus, că e bună apa dela »zîna de peatră«, cu toate că aceea apă e ca și cealaltă, gîndind, că fratele tău ca om bun și credincios ce l-am cunoscut să va abate pe la mine, și după sfaturile mele va deslega de vrăjitori pe aceea nenorocită fată omorînd smeoica, dar' am văzut că el aceea nu a făcut'o, dar' a și pășit'o cu negîndirea lui. Smeoica ia țipat pîr din capul ei, ca să-i el țipe peste căni, el așa a și făcut, iar' ea cu vrăjiturile ei, cu pîrului ei a legat căni ca și cu

face primăvara pe timp uscat, după sămănatul orzului și ovăsului. Acolo unde clima de primăvară este mai secetoasă, e mai recomandabil dacă lucerna să sămăne de cu toamnă. Cantitatea de sămăntă ce vom a sămăna, diferă după uscătura climatei și pământ; ea poate să fie 15—25 kilogr. de un pogon. După ce s'a sămănat trebuie grăpată ușor, căci fiind mărunță, să nu între mai adânc de doi și jumătate centimetri. În primăvara a doua după sămănat, pământul să se grape — dându-i-se din nou gunoiu. Recolta lucernei dela un pogon — socotit fiind mediul — ar fi cam 2200 kg. anul, ear între împrejurări mai bune produsul anual poate fi și până la 4500 kg. Cu cât pământul unde este sămănată lucerna îi va prii mai bine și va fi favorizată de timp potrivit, cu atât mai mare e produsul ei.

N. Hamsea.

Școala economică de repetiție.

(Urmare și fine).

§. 58.

Dacă școala economică de repetiție cu învățator specialist de economie deosebit și celelalte indigențe aparținătoare economiei sau o parte a acestora este datoare a le prevedea comuna politică, atunci curatoratul sau scaunul școlar prin învățatorul specialist înaintează primăriei comunale preliminar pentru anul viitor compus cu strictă conziderare la rezultatele și indigențele anului

niște lanțuri; lui ia luat puterea și așa l'a prăpădit. Te vei duce și te vei feri de aceasta. Ai grije însă la lucrurile acestea, nu uita de D-zeu, căci atunci toate sunt trecute. D-zeu să-ți ajute. Eată eu îți dau niște picături, acestea bândule nu să va lega de tine nici o vrăjitură. Acum te du că azi fiind ziua mea, eu trebuie să merg la biserică.

Plecă Păr mulțumind lui D-zeu pentru îndreptare, și gândind la ceea-ce zisese Măr cătră mumăsa când l'a înferat; acesta era norocul, care i-l'a mâncat mumăsa, căci și-a uitat să facă o fată bună, și din aceia au provenit toate nenorocirile lui și mai în urmă moartea.

Ajungând și el în așa loc, de unde să vedea »zina de peatră«, un dor ferbinte-l cuprinsă. I-să părea departe locul până acolo să vadă pe aceea, care îi este ursită lui.

Totuși gândi, că fiind înserat, să rămână sub un copac și să se odihnească până dimineața, ca așa în ziua următoare mai bine să se poată lupta cu smeaica, dacă va fi lipsă de aceea.

Să duse tocmai sub copacul, unde fusese frate-său, făcu un foc bun și vru să-și frigă carnea ce a fost vânat-o prin pădure. Când întorcea carnea în frigare mai bine auzi din copac glasul:

— Vai, că frigu-mi-e, mor de frig.

Să uită în sus și văzu o babă în copac. Indată știu cine, e. deci zise:

— Scobori babă, de te încălzește.

precedent și ale cruțării, după-ce afost pertractat în ședința curatoratului sau a scaunului școlar, și provăzut cu aprobarea inspectorului școlar regesc, ca primăria comună să aibă posibilitatea de a intercala cele trebuincioase în preliminarul comunei și în senzul §-lui 125 al art. de lege XXII din 1886 a le pertracta în adunarea generală extraordinară de toamnă.

Despre aceea, că reprezentanța comună lăsat-a și prevăzut-a indigențele școlii economice de repetiție cu învățator de specialitate în budgetul pertractat în adunarea ținută în timpul indicat, curatoratul cere dela primăria comună înștiințare până la 1 Decembrie a fiecărui an și despre acest rezultat înștiințează și pe învățatorul specialist.

Tocmai aceasta procedură este de a să urma și atunci, când comuna s'a obligat prin contract că va procura imobiliile pe sama școlii economice de repetiție cu învățator specialist. Dacă comuna ar refuza împlinirea obligamentelor luată în această direcțiune, curatoratul respective scaunul școlastic face raport inspectorului școl. reg. petruca să iee dispozițiuni urgente corăspunzătoare.

Dacă dintre indigențele materiale comuna ar dori să execute anumite lucrări în regie proprie, cum ar fi unele transformări sau restaurări, contra acestora nu să poate face excepțiune, dar și în astfel de cazuri curatoratul, scaunul școlar și învățatorul specialist de economie sunt îndreptățiți a controla lucrările; și încât anumite lucrări ar vătăma interesele institutului și ale economiei, sau nu ar corăspunde, să va

Baba ear' zise:

— Vai, că frimu-mi-e, mor de frig.

— Da scobori-te și te încălzește, să nu te aud văietându-te — zise Păr, făcându-să răstit.

— M'aș scobori, dar' mi-e frică de câinii tăi, — zise baba.

— Nu te teme, — zise Păr, până voi fi eu aici, nu-ți vor face nimic.

— Ba mă tem, — răspuse baba — numai fi bun, na trei peri din capul meu și-i aruncă peste câni.

— Bine.

Ea luă trei peri din cap, îi aruncă jos, și zise încet ca el să n'o auză:

— Lanț peste câinii tăi!

El luă perii și-i băgă în foc. Inșă ea simți putoarea și zise:

— Ai aruncat perii în foc, mă înșeli poate și-e frică, un june voinic de o biată babă rătăcită și ascunsă aici de fiarale sălbetice.

— Ba, nu mi-e frică. Na Bujor, ce și-ai băgat coada în foc de ai pârilit-o. Coada cânelui s'a pârilit nu pierii tăi.

Ea crezu; să scobori jos, să puse lângă foc și zise:

— Vai că mor de foame.

— Fă-ți de mâncare, zise Păr.

Baba luă o broască o împlântă în frigare, o puse pe foc să se frigă, și pe care atingând-o de carnea lui Păr zicea:

— Eu mânc carnea și tu broasca.

face fără amânare raport inspectorului școlar regesc.

Dacă comuna politică este obligată a îngriji de toate trebuințele materiale ale economiei de pe lângă școala economică de repetiție cu învățator specialist independent și despre trebuințele școlii, curatoratul respective scaunul școlar trimite reprezentanței (conziliului) comunale un exemplar nedocumentat al computului despre materialele furnizate în scopul indigențelor materiale.

Dacă de indigențele materiale îngrijește teaurariatul regesc, respective dacă despre acelea este să se îngrijească în contul venitelor aceleia și în cadrul budgetului școlii economice de repetiție, atunci budgetul în toată regula al economiei, respective al institutului trebuie înaintat pe calea inspectorului școl. reg. ministrului de culte și instrucțiune publică, care îl stabilește din cinci în cinci ani.

Cătră abonenți.

Prin această aducem la cunoștința onor. abonenți, că numărul acesta e ultimul ce apare în formatul acesta, mare.

Numărul viitor îl vom tipări pe format 8°, de 16 pagine și apare numai la 29 Decembrie n. cu un cuprins mai variat, având articoli de scriitori economici buni.

Ne rugăm ca și de aci înainte să fim favorizați de binevoitorul Dv. sprijin, abonând foaia și pe mai departe.

Totodată rugăm pe dnii abonenți resanțieri ca să-și achite prețul abonamentului pe anul de față, cât mai curând.

Adm. și Red.

„Bunul Econom”

— Taci, babă spurcată, și aibi grijă nu atinde broasca ta de carnea mea, căci și-o arunc în cap.

Iar' atinea broasca de carnea lui Păr și zicea:

— Eu mânc carnea și tu broasca.

— Taci, babă spurcată, — că te dau la câinii mei să te mănec.

— Te mănec eu pe tine cum am mâncat și pe frate-tău.

Atunci ca mușcat de șerpe sări Păr în sus și strigă cătră câni:

— Na Bujor, na Rozor, na Cetina-brazilor! prindeți-o și mi-o țineți!

Indată săriră câinii, unul o prinse de grumazi altul de picioare și altul de mâni.

Atunci zise Păr:

— Aturisită-ți fie mumăta, te învăț eu pe tine.

Unde-i frate-meu?!

— Lasă-mă, că și-l dau, — răspuse baba, — e aci la copaciul din dreapta, vezi câinii acolo.

— Haid' iute și mi-l arată.

— Dute la bușteanul acela, scoate-i inima din el, te du cu ea spre dreapta și vei găsi lacul zanelor, pune-i inima jos și fă formă de trup de om din pământ pe lângă inimă, spală-l cu apă din lac și va învia.

Așa și făcu, să duse, făcu ceea-ce zise baba, și învia frate-său Măr.

— Vai, că mult am durmit, — zise Măr.

— Ai fi durmit tu pentru tot-deauna,

Știri de tot felul.

Seara sf. Andrei s'a sărbătorit și în Orăștie cu vorbiri, declamări și cântări potrivit aranjate de învățătorii noștri din loc și elevii lor. A fost așa de cercetată încât sălele dela azilul copiilor au fost prea înguste pentru a te mai simți și bine într-o astfel de inedituală.

Din contribuțiile benevole a rămas și pe seama bibliotecii o sumulică corespunzătoare. Osteneala învățătorilor noștri pentru succesul moral și material merită toată lauda!

Di Dr. Aug. Bunea, canonic în Blaj și-a sărbătorit Marți iubileul de 25 ani de când a fost sfințit întru preot.

Primul coh de aramă la noi. Societatea minieră franceză dela Almășel (comit. Hunedoara) va ridica la primăvară un coh de aramă la Zam. Acesta e cel dintâiu coh de aramă în Ardeal, la cari vor trimite produse de-ale lor și băile de aramă din Ungaria.

Societatea franceză va face și o cale ferată minieră între Almășel și Zam.

La Fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit: Timotei Popovici, profesor la sem. »Andreian« cor. 10; Emilian Cioran, hirotonit preot. (Rășinariu) și soția sa Elvira n. Comanici, cor. 4; Sora Drăgoi, soție de curșor consist. cor. 2.

de nu veniam eu, și îi spuse în ce umblase și câte pășise, și ce știuse.

Atunci zise Măr:

— Cât e de bine, că are cineva un frate credincios ca tine, îți mulțumesc, că m'ascos din nenorocul, în care m'a băgat mama.

Vorbind, ajunseră la smeoaica, care era tot în ghiarale cânilor.

Măr îi zise:

— Unde sunt câinii mei?!

— Eată colo, — arătă smeoaica, — sunt desiegați.

— Na prindeți-o și câinii mei! Florean, Cioban și Frunză-de-măgheran.

Păr îi zise:

— Babo, cum să inviez zina de peatră?!

— Este colo de desubtul ei un cui de fier, acela să-l scoți și apoi invie, — zise smeoaica.

— Ai grijă frate Măr, — zise mai încolo Păr, să nu-i faci nimic, că poate n'a fi spus drept și când mă reintorc s'o aflu aici.

— Bine frate.

Plecă Păr, ajunse la zâna de peatră, beu apă din izvor și scoase cniul de desubt.

Peatra din ce în ce să schimbe în carne și în oase, până în urmă să facu o fată frumoasă, cași care n'a mai fost sub soare.

— Vai, că mult am durmit — zise.

— Ai fi durmit în veci, de nu te sculam eu.

— Văzând ea un june înaintea ei, să înspăimântă și zise:

Necrolog. *Mihail Căndea*, paroch gr.-or. în Avrig a încetat din viață Sâmbătă în 8 Dec. n. în etate de 79 și 52 de ani ai păstoriei sale ca paroch ear 58 ani ai fericitei căsătorii. În-mormântarea s'a făcut Marți în 11 Dec. la 10 oare a. m. în cimiteriul bisericii gr.-or. din Avrig.

Cuprinși de adâncă durere aducem această știre jalnică la cunoștința tuturor cunoșcuților. Ana Căndea n. Postea soție. Ioan, protopop, Vasilie, Maria, Ana, Ioan, Nicolae, Eudochia, Ioana și Floare, ca fii.

Nou războiu. Din Asia răsăriteană vine veste că Iaponezii sunt nemulțămîți cu atitudinea Rusiei în situația nouă și au de gând ca în înțelegere cu China să pornească un nou război contra Rusiei și să o împingă până dincolo de lacul Baical.

Hârtie de bumbac. Inventatorii americani au descoperit o nouă materie pentru fabricarea hârtiei. Fiind că pasta de lemn devine din ce în ce mai scumpă, ea s'a înlocuit în mod avantajos prin fire de bumbac. Rezultatele primelor cercetări să zice că au fost atât de favorabile că s'a și făcut o societate cu un capital de 15 milioane de franci pentru a face hârtie de bumbac.

Foamete în Rusia. Printre țărănimea din Rusia domiește cea mai mare mizerie. Oamenii nu mai au ce mânca. Tătarii își vând copiii, și mai ales fetele mari pentru-ca să pună mâna pe niște parale și să aibă din ce

hrăni pe ceilalți membri ai familiei. Pe lângă foamete mai bantue și tifusul, colera, scorbutul și alte boale rele. Ce bine era, dacă miliardele cele multe nu să cheltuiau în nenorocitul războiului în Japonia, ci să ajuta acum țărănimea cu banii aceia!

Natura este întotdeauna cel mai mare măiestru de vindecare și mijloacele și căile ei sunt admirabile. Așa sunt d. e. cuprinse în uleiul de pește foarte vindecătoare, pe cari nu le poate prepara artificial nici o ființă omenească. Forma cea mai gustoasă și mai ușor de mistuit a uleiului de pește să oferă în »Emulziunea-Scott«, care acum să capătă în toate farmaciile.

O epistolă. Stimatului Domn Albert Müller, Budapesta, str. Vadász V. nr. 42/G Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog să primiți sincerile mele mulțămiri de oarece prin invenția d-voastră v'ați îndurat de mine. Rog pe bunul Dumnezeu să vă binecuvinte pentru aceasta. Cu deosebită stimă *Matei Dirkits*. Această scrisoare a primit-o adresatul care e inventatorul crucei duple electro-magnetice R. B. nr. 86.967, care invenție are efect vindecător contra ischiasului, reumei, astmei, sgârçiiului de inimă, etc.

Cum putem vindeca guturaiul oailor? Este știut, că caii capătă de multe-ori morbul foarte periculos ce să numește guturaiul Calul care are guturaiul să cunoaște de pe următoarele: nu are poftă de mâncare, tușește și lapadă pe nas un fel de umezeală gal-

— Cine ești tu?

— Eu sunt acela, care din blăstămul smeoaiicii te-arp scos.

— Unde-i smeoaiica?

— Smeoaiica e aci mai încolo, îndată o să-i curm zilele!

Ea căzu leșinată în brațele lui.

Lu te teme dragă, — zise el, — nime nu te va scoate din brațele mele, a mea vei fi, și-o sărută cu dragoste.

Ea să trezi din leșinul, în care căzuse și zise:

— Dacă m'ai scos a ta voi fi.

Merseră înapoi și ajungând la smeoaiică, zise Păr către câni:

— Na Florean, na Cioban, na Frunză-de-măgheran! na Bujor, na Rozor, na Cetinea-brazilor! toată fărâma să-o faceți!

Câinii o și prinseră și o făcură toată praf, nu mai rămase schiamătă din ea. Capul i-l arseră.

Încă tot atunci noaptea a mers la curtea fetei celei schimbate din stâncă, acolo toți au cunoscut-o de pe chipul ei, care era pe perețele casei, unde dormia ea.

Tot orașul, care o aștepta de mult, îi veni înainte să o vadă, și a întrebat-o:

— Unde ai tost atâta timp?

— Am fost moartă, — răspunsă ea, — dar' junele acesta m'ai înviat, omorând smeoaiica, vrăjmașa noastră.

— El să ne fie dar' împărat!

S'au logodit fiind dn față și Măr, și-au

plecat cu toții la orașul, unde era fata împăratului, pe care o scosese Măr dela bălaur. La marginea orașului să uită Păr să vadă căsuța cea stricată, dar' nu văzu.

Deci zise către Măr:

— N'ai văzut aici o căsuță?

— Ba mi s'a părut că am văzut, dar' nu m'am uitat la ea.

Atunci spuse Păr toată istoria cu casa aceea și știură toți, că Dzeu i-a îndreptat pe calea aceea.

Ajungând la împăratul, el și împărăteasa s'au fost sculat, și îl așteptau pe Măr.

Au spus toate câte au pășit; au făcut apoi logodnă și au mers cu toții la tata și mama lui Măr, și la mama lui Păr.

O! ce bucurie mare a fost pe toată împărăția.

Au făcut apoi un ospăț ca acela! Măr a luat de soție pe fata de împărat, ce o scăpase din gura bălaurului, rămânând la tatăl-său; iar' Păr a luat cu sine pe muma-sa, pe bucătăreasa, și cu logodnica lui să duse acasă în împărăția acesteia; a făcut apoi și el ospăț, și a rămas împărat. Măr împăratul și Păr împăratul au trăit apoi și mai departe ca doi frați și dacă n'au murit și astăzi trăesc.

Cine nu crede, să se ducă să vadă.

bină: Escul în contra guturaiului este următorul: ungem de 2—3 ori pe zi glandele grumazului cu unsoare de porc și învâlim grumazul cu un țol gros iar în grajd să fie cald. Punem într'un ciubăr floare de pleavă sau de fân, turnând apă ferbinte, acoperind capul calului cu un țol și legându-l scurt așa încât să tragă toți aburii pe nas.

Nr. 1216—1906.

Concurs.

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român va da pentru anul școlar 1906—1907 șasă stipendii de câte K. 300.— din »Fundațiunea Ioan Petran«, pentru șasă studenți universitari de naționalitate română, cari urmează la vre-una din facultățile universității din Cluj.

Cererile pentru aceste stipendii să vor înainta Comitetului central al Asociațiunii din Sibiu (Nagyszeben) Str. Morii Nr. 6, până la 1 Ianuarie st. n. 1907 însoțite de următoarele acte:

- Certificat de paupertate și
- Certificat de studiu (index în original sau în copie legalizată).

Cei împărțâșiți de stipendii vor fi obligați a lua parte la masa studenților academiei din Cluj.

Cererile înaintate după terminul de 1 Ianuarie 1907 nu vor luate în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută în 6 Decembrie 1906.

Iosif Sterca Șuluțiu, Oct. Tăslăuan,
președinte. secretar.

Convocare.

Pe baza concluzului comitetului central din 8 Decembrie 1906 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, să convocă a XVIII-a adunare generală ordinară a »Reuniunii române de agricultură din comiatul Sibiiului« în Bradu pe Duminecă în 23 Decembrie st. n. a. c., la 11 ore a. m.

Program:

- Prezentarea raportului general al comitetului central, rațiociniilor pe anul 1905 și proiectul de budget pe 1907.
- Propuneri eventuale din partea membrilor.
- Alegerea comitetului central pe un nou period de șase ani.

4. Două discursuri de interes general.

5. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiu, 11 Decembrie n. 1906.

Pantaleon Lucuța, Vic. Tordășianu,
președinte. secretar.

Convocare.

Onorații acționari ai institutului »Minerva« tipografie pe acții, cu sediul în Caransebeș, să convoacă la adunarea generală constitunată, ce să va ținea în Caransebeș, localul hotelul Lichnekert la 26 Decembrie st. n. 1906 la 10 oare a. m.

OBIECTELE:

Conform §. 154 din legea comercială să va delibera asupra punctelor 1, 2, 3, 4, 5, și asupra celorlalte dispozițiuni al §§-lor. 155, 156, 157 din legea comercială, referitoare la înființarea unei societăți tipografice pe acții, pe baza prospectului publicat.

Karansebeș 1906 Dec. 15.

Membri fondatori.

Redactor resp. GEORGE SUCIU.

Un culegător tipograf, român, află aplicare imediată la tipografia „Minerva“ din orăștie. Condiție stabilă.

Licitațiune minuendă.

Comitetul parochial din Băcăinți dă în întreprindere pe calea licitațiunei publice minuende edificarea unui edificiu nou școlar.

Licitațiunea va avea loc în școala confsională gr.-ort. din Băcăinți la 10 oare a. m. în ziua de 17/30 Decembrie a. c.

Planul și prelimniarul de spese aprobat de P. V. Conzistoriu archidiecezan la 23 Martie a. c. sub Nr. 3106 Școl. precum și condițiunile de licitare să pot vedea la oficiul parochial gr.-ort. din Băcăinți.

Prețul strigărei este de 6521 cor. 20 fil., în carele este computat și o parte din materialul ce îl dă în natură comuna. La licitațiune pot lua parte măiestrii diplomați și peste tot aceia, cari pot dovedi, că au mai lucrat cu succes bun astfel de întreprindei.

Comitetul parochial își susține dreptul de a contracta, fără privire la prețul oferit, cu acela dintre minus oferenti, carele va fi ales prin încrederea comitetului.

Doritorii de a întreprinde acest lucru trebuie să depună un vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare, cari rămân în cassa bisericeii până după colaudare.

Băcăinți (Bkajalfalu) la 17/30 Noembrie 1906.

vidi: pentru com. parochial
Vasile Domșa, *Nicolae Maniu,*
protopresbiter. paroch.

Arnold Altai

magazin de mașini economice, articoli tehnici, saci, poneve și de oleiuri în DEVA

STRADA PRINCIPALĂ, CASA dlui STIENE.

P. T.

Cu plăcere Vă avizez, că am deschis în DEVA, în str. principală, casa dlui Stiene, un

magazin de mașini economice.

Economii nostri erau expuși până acum a fi înșelați din partea unor agenți, la cari erau avizați; am affat cu cale deci a arangia un bogat magazin, unde pot vedea cu ochii tot, ce le trebuie, pot face ori-ce probă și astfel nu pot fi înșelați.

Am totdeauna în magazin ori-ce unelte trebuincioase de cele mai noue și bune, anume: țin plugurile cele mai bune de „SACK“, pluguri de coaste, triere, mașini de sămănat, grape de fier, smicurătoare de cucuruz, moriște de hurlău, tăetoare de napi și de pae. Am mașini de îmblătit pentru mână și cu abur, ciururi ș. a.

Fiind recercat prin scrisori, bucuos fac oferte ori dau deslușiri cu privire la întocmire de mori, garnituri de benzin ori abur, motoare de benzin și mașini dinamice, la întocmire de luminat cu acetilin, mașinării de economia laptelui și altele și nu cer plată pentru deslușiri.

La comande încuviințez condițiunile de plată cele mai ușoare, fără a plăti prețuri mai mari decât cu bani gata.

Servesc și cu uleiuri, saci, poneve și întocmire de pivniță și ori-ce articoli economici de cari aveți lipsă.

Binevoii a Vă adresa cu încredere. Veți fi bine, grabnic și bucuos servit.

Cerându-Vă prețiosul sprigin, semnez cu deosebită stimă

Arnold Altai.

Pentru ce

Emulziunea lui Scott este preferata untorei de pește obicinuite, fiindcă untura de pește cauzează greutatea de mistuire, și organismul numai o parte mică din untura de pește absoarbe. Emulziunea lui Scott descompune untura în picăturile cele mai fine, așa că și stomacul cel mai slăbit în forma aceasta o poate ușor mistui. În urma aceasta contribuie mult la nutrire.

Pescarul cu o știucă mare pe spate e semnul de garanță pentru veritabila Emulziunea lui Scott.

Cu provocare la această foaie și trimițând înainte 75 fil. în marce postale să trimit franco sticle de probă dela:
Dr. BUDAI EMIL „Stadtpotheke“
BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34, 50

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 fileri.

(594) Să capătă în toate farmaciile. 9-28

Insertiuni și reclame cu prețuri moderate să primesc la administrația foii „Bunul Econom“, Orăștie.

!Tusea!

Cine nu vrea s'o ia în samă păcătuște contra sănătății proprii!

Caramelele lui Kaiser

cu marca de scutire „3 brazi“, sunt încercate și recomandate de toate autoritățile medicale ca mijloc contra tusei, răgușelei, catarhului, flegmei și a catarhului cronic de grumazi. —

5120 atestate dovedesc că împlinesc ceea-ce promit. —

Pachetul de 20 și 40 bani să capătă la farmacia domnului

JOSEF GRAFFIUS,
ORĂȘTIE (Szászváros).

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuițarea

pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru oricare econom a întrebuițarea acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fileri.

Moartea cloțanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stîrpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele și porcii toamna și iarna întregă, până la deplina dezvoltare a primăverii, suferă mai mult de mîncărimea păduchilor, prin care mîncărime sunt reținuți porcii și vitele în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fileri.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor liqueruri. Cine voește a-și prepara rum și

liqueruri foarte bune și ieftine, să întrebuițeze aceste extracte. Prețul 1 litră 40 fil. THEA FOARTE FINĂ ȘI BUNĂ. 1 pachet 20 fileri.

Syrup de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zachar rafinat. 1 kg. 1 cor. 20 fil. Toate acestea să capătă la

Cornel Demeter, apotecar în ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS) lângă bisericile evang. reformate.

AVIZ! Am onoare a aduce la cunoștință că sunt provăzut cu sortimente foarte frumoase pentru

CADOURI DE CRĂCIUN, ANUL NOU și pentru alte ocaziuni — precum casette cu parfumuri, odoruri pentru parfumarea chillilor,

Ean de cologne și altele. Săpunuri foarte fine, cu mirosuri de flori în diferite calități. Tot felul de articoli cosmetice — precum apă, creme și prav

pentru conservarea dinților, perii de dinți, oleiuri și pomadii igienice cosmetice. Cari au interes de astfel de articoli, îi rog să binevoiască a mă cerceta.

Crema de mandule benzoe și săpunul ie de mare valoare pentru înfrumșetarea și conservarea pielii, a feței și mânilor. — **Thea foarte fină** de I. calitate. La beut dă o aromă deosebit plăcută — fiind aleasă din cele mai

prețioase sortimente. — **Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor liqueruri.** Prin aplicarea acestor extracte cu bani puțini preparați cel mai bun rum și liqueruri. — Toate acestea să pot capătă dela:

CORNEL DEMETER, apotecar în Orăștie (Szászváros) lângă bisericile evang. reformate.

CINE SUFERE de RHEUMA, ISCHIAS și PODAGRA să cumpere o sticlă de

Podagra-Fluid

(595) alui Dr. FLESCHE, 9-36

care vindecă cu siguranță podagra, rheuma, dureri de mâni, picioare și spate, precum și slăbiciuni de mâni, picioare și umflături.

Efectul să observă în timp scurt.

Să află de vânzare în farmacia „Coroana maghiară“ alui Dr. E. M. FLESCHE în Győr, Strada Baros nr. 24.

O sticlă cu un conținut de 1½ decilitru costă 2 cor. Sticle familiare (pentru folosire îndelungată) 5 cor. — Comanda de 3 sticle mici sau 2 familiare să expediază franco.

PRĂVĂLIE NOUĂ!

Avem onoare a anunța onoratului public din ORĂȘTIE și JUR, că am deschis o

prăvălie cu articlii de modă pentru dame și domni

în ORĂȘTIE Piața mare nr. 2 (în fostul local a lui Gustav Zobel) arangiată conform recerînțelor de azi. — Câștigându-ne praxa în orașe mari, suntem în plăcuta poziție, de a promite onor. public, că ne vom de silința, să corăspundem tutuor recerînțelor unor buni și solizi comercianți.

Rugându-ne pentru spriginul onoratului public semnăm cu deosebită stimă

OPREAN și JUDOVITS.

AVIZ PUBLIC.

Cu provocare la §§-ii 5 și 8 a statutelor, onorații acționari la „Industria“, sunt pentru **ultima** dată avizați,

1. că acțiunile societății sunt gata și să vor trimite recomandate la adresa fiecărui acționar, care și-a plătit valoarea **întreagă** de 100 coroane de fiecare acție. Acția aduce **5%** interese, calculate dela 1 ori 15 a luni următoare în carea s'a făcut plățirea valorii **întregi** de 100 coroane a acției.

Acționarii deci, cari nu plătesc valoarea întreagă de 100 coroane de acție nu trag **dividendă** pe timpul cât au rămas în restanță.

2. Câte zece acții de ale celor 25 de membri ai direcțiunii, amăsurat §-lui 52 din statute, nu să extradau, ci rămân depuse la cassa „Industriei“, pe lângă revers, extradat fiecărui membru în direcțiune: *în scop de a mări garanța și încrederea, privitoare la conștiințioasa și buna administrație a averilor.* Acțiunile celor 25 membri ai direcțiunii și funcționarilor „Industriei“ fac cam una a treia parte din întreg capitalul social de 100.000 coroane.

3. Cu provocare la avizul direcțiunii deja publicat din 29 Noemvrie n. 1905 și 30 Maiu n. 1906 ratele scadente au fost a să plăti astfel:

a) la 1/14 Ianuarie 1906 câte 30 coroane de fiecare acție;

b) la 1/14 Aprilie 1906 câte 30 coroane de acție;

c) iar până la 1/14 Iulie au fost a să plăti ultimul rest din valoarea întreagă de fiecare acție.

Onorații acționari restanțieri sunt deci prin acest aviz public **ultima dată** ecercați a și plăti **ÎN TREI ZILE** ratele restante și 6% interese de întârziare. Ne urmând plățirea nici la 3 provocări publice, direcțiunea, amăsurat §. 8 din statute,

fără amânare va lua măsurile legale pentru incassare,

va șterge numele acelor acționari ori le va vinde acțiunile, iar plățile săvârșite rămân în favorul fondului de rezervă.

Banii sunt a să trimite cu aviz poștal la adresa „Industria“ în Deva, nici când la persoana cuiva.

4. Până la timpul potrivit, banca „Industria“ de ocamdată, în înțelesul statutelor, numai operațiunile obicinuite curat financiare a pus în lucrare: precum darea de împrumuturi cambiale și ipotecare cu acoperire cambială, împrumuturi pe vite cu acoperire cambială și pe amanete.

Operațiunile economice ale institutului numai treptat, după întărirea potrivită a societății, să vor pune în lucrare: avându-să totdeauna în vedere, ca fiecare operațiune de-oparte să aducă foloase materiale și culturale poporului și meseriașilor primul scop ce urmărește „Industria“, în același timp s'aducă însă foloase materiale și morale și băncii, adevă domnilor acționari, deponenți ori alți creditori ai „Industriei“; luându-să înainte măsurile de precauțiune, pentru-ca nesuccesul vre-unei operațiuni nici-când să nu poată primejdi dezvoltarea celorlalte operațiuni în deosebi și a băncii peste tot.

Cu ajutorul bunului Dumnezeu și a oamenilor de bine lucrăm și mai departe în direcția bine apucată. Ca dovadă amintim îmbucurătorul fapt, că amăsurat bilanțului crud din 30 Noemvrie 1906: „Industria“ a avut **6029 cor. 95 fl. venit brut** și a întrecut 3 institute surori din Deva cu rezultatul, ce l'au avut acelea în primul an de gestiune al lor.

Deva, 1 Decemvrie 1906.

Directiunea.

„THE MUTUAL“

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual“ sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunț în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:

Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Tot felul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 9—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

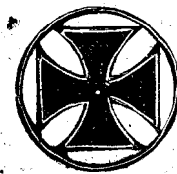
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(191) de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-
vindecă boale vechi

de ani. 11—16

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, ameteți, tinituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftelor de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischiatic, udul în pat, influenza, pinsonnie, epilezia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prătuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimita banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadărnica, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost officios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6-cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42-G. colțul strada Kálmán.